

Motion till riksdagen 2005/06:Bo4

av **Rigmor Stenmark m.fl. (c)**
med anledning av prop. 2005/06:5

Lantmäteriverksamheten

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att delar av fastighetsbildning skall kunna upphandlas.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att Lantmäteriverkets verksamhet inom ramen för uppdragsdivisionen Metria bör privatiseras.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att låta se över möjligheterna att slå samman statliga myndigheter med tangerande verksamhetsområden såsom Lantmäteriverket och Boverket.

Bakgrund

Lantmäteriverket är indelat i tre verksamhetsområden: Landskaps- och fastighetsdata, Fastighetsbildning och Metria. Inom ramen för Landskaps- och fastighetsdata bedrivs insamling och sammanställning av data med information om mark, fastigheter och landskap. Inom Metria bedrivs huvuddelen av uppdragsverksamheten. Den främsta uppdragsverksamheten ligger inom Mätning, Beräkning och Kartning (MBK-tjänster), samt Geografiska informationssystem (GIS).

Fastighetsbildning

Fastigheter är en förutsättning för att äga, köpa och sälja fast egendom och även för att användas som säkerhet vid belåning eller vid in-teckning. All mark i Sverige är indelad i fastigheter. Fastighetsbildningen sker efter ansökan genom en s.k. lantmäteriförrättning.

Kostnaden för att genomföra lantmäteriförrättning och t.ex. få en tomt avstyckad kostar i dag från 16 000 kr, en kostnad som i glesbygden kan över-

Fel! Okänt namn på

stiga själva tomtvärdet och av många såväl stora som små sakägare upplevs som alltför hög.

Lantmäteri- och inskrivningsutredningen (SOU 1993:99) fann att myndighetsutövningen inom en lantmäteriförrättning omfattade fler moment än själva beslutsfattandet, men att långt ifrån alla moment innebar myndighetsutövning. Utöver förrättningsbeslut består en förrättning av bl.a. fältarbeten, framställning av kartor, tekniska beskrivningar, kontakter med olika myndigheter etc. I dagsläget kan andra kommunala eller statliga myndigheter få uppdrag av Lantmäteriverket att utföra vissa förrättningsåtgärder. Däremot utesluts alla privata aktörer från denna möjlighet enligt de nuvarande reglerna.

Centerpartiet anser att delar av fastighetsbildningen skall kunna upphandlas och utföras av såväl privata aktörer som kommuner och Lantmäteriverket. Genom att låta Lantmäteriverket behålla ansvaret för fastighetsbildningsprocessen och de upphandlade åtgärderna säkerställs rättstryggheten för den enskilde sakägaren. Detta bör ges regeringen till känna.

Konkurrensproblem

Lantmäteriverket driver i dag en omfattande verksamhet som inte i första hand kan relateras till politiska mål eller samhällsekonomisk nytta, utan där verksamheten drivs på affärsmässiga grunder. Denna verksamhet bedrivs främst genom Lantmäteriverkets uppdragsdivision Metria. I en rapport från Statskontoret (2000:116) lyftes flera av de problem som kan relateras till Lantmäteriverkets roll på marknaden fram.

Det främsta problemet ligger i att Metrias verksamhet är djupt integrerad med den hos Lantmäteriverket. Genom att man har en gemensam webbsida, en gemensam säljorganisation, ofta levererar integrerade tjänster och att Metria får intäkter från interna beställningar inom Lantmäteriverket har Metria en särställning på marknaden. Genom att Lantmäteriverket är anslagsfinansierat bär det en del av Metrias administrativa kostnader.

Ytterligare ett problem är Metrias starka dominans på marknaden och nästan monopolliknande ställning inom vissa delar av MBK- och GIS-verksamhet. Detta tillsammans med den oklarhet som råder över Lantmäteriverkets myndighets- respektive uppdragsroll motiverar mer än väl en åtgärd. Centerpartiet anser att Lantmäteriverket bör upphandla sin verksamhet i fri konkurrens och att Metria bör verka under samma förutsättningar som andra aktörer på marknaden. Därför bör Metria privatiseras. Detta bör ges regeringen till känna.

En mindre och effektivare myndighetsorganisation

Centerpartiet eftersträvar en smalare och mer effektiv organisation av Sveriges myndigheter och deras verksamhet. Framför allt finns utrymme att spara vad gäller administrativa kostnader, men även synergieffekter skulle kunna uppstå om relaterade områden fördes samman. Lantmäteriverkets uppgift är

Fel! Okänt namn på

att ansvara för fastighetsindelning och landskaps- och fastighetsinformation. Verksamheten hos ett mer renodlat lantmäteriverk skulle kunna falla väl samman med verksamheten hos Boverket, vars områden är samhällsplanering, stadsutveckling, byggande och boende. Regeringen bör se över förutsättningarna att slå samman dessa två myndigheter, och eventuellt andra med närliggande ansvarsområden, men fortsatt behålla en regional spridning av myndighetsorganisationen. Detta bör riksdagen begära.

Stockholm den 14 oktober 2005

Rigmor Stenmark (c)

Jörgen Johansson (c)

Sven Bergström (c)

Roger Tiefensee (c)

Åsa Torstensson (c)